

VÄSTERVIKS
KOMMUN

Kommunstyrelsens förvaltning

Kommunstyrelsen
Enheten för Samhällsbyggnad

Fastställd av kommunfullmäktige 2024-06-17, § 101

Planeringsstrategi

**Kontinuerlig översiktsplanering i
Västerviks kommun**

Innehåll

Bakgrund	3
Västerviks Översiktsplan 2025	4
Syfte	4
Tidplan	4
Samlad bedömning om översiktsplanens aktualitet	5
Analys av gällande översiktsplan	6
Västerviks fortsatta arbete med översiktsplanering	8
Förändrade planeringsförutsättningar	10
Förändringar inom Västerviks kommun	10
Förändringar på regional nivå	10
Förändringar på nationell nivå	10
Riksintressen	10
Miljökvalitetsnormer	11
Förorenade områden	11
Hushållning med mark- och vattenområden	11
Nationell plan för transportsystemet 2022–2033	11
Vindkraft	11
Digital infrastruktur	11
Miljö och klimat	11
Folkhälsa	11
Förändringar på internationell nivå	12
Förändrad lagstiftning	12
Plan- och bygglagen, PBL, (2010:900)	12
Miljöbalken (1998:808)	12
Lag (2000:1383) om kommunens bostadsförsörjningsansvar	13
Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter	13
Förordning om trafikbuller (SFS 2015:216)	13

Bakgrund

Enligt Plan- och bygglagen (PBL) måste varje kommun ha en uppdaterad översiktsplan som täcker hela kommunen. Översiktsplanen ska återspegla den politiska majoritetens uppfattning och redovisa övergripande mål, förändringar och trender i omvärlden, fysisk struktur och allmänna intressen. Översiktsplanen är inte juridiskt bindande men är avsedd att vägleda beslut om användningen, utvecklingen och bevarandet av mark-, vatten- och byggda miljöer. Översiktsplanen beslutas av kommunfullmäktige och är avgörande för att formulera strategier för långsiktig hållbar utveckling.

Översiktsplanen behöver innehålla aktuella uppgifter om grunddragen för användningen av mark- och vattenområden, hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras, hur kommunen avser att tillgodose de redovisade riksintressena och följa gällande miljö kvalitetsnormer, hur kommunen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program för en hållbar utveckling inom kommunen, samt hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder och områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap. 18 e § första stycket i miljöbalken.

Enligt PBL ska kommunfullmäktige minst en gång under varje mandatperiod granska om översiktsplanen är aktuell. Granskningen görs genom att bedöma om översiktsplanen uppfyller lagstiftningens innehållskrav.

Den 1 april 2020 gjordes ändringar i PBL som innebär att aktualitetsprövning av gällande översiktsplan görs genom att ta fram en planeringsstrategi (PBL 3 kap. 23 §) senast två år efter ett ordinarie val. Planeringsstrategin ska därmed vara antagen av kommunfullmäktige senast den 11 september 2024 – om det inte är så att kommunen antar en ny översiktsplan innan dess. Ifall det inte tas fram en planeringsstrategi (eller ny översiktsplan) upphör nuvarande översiktsplan att vara aktuell.

I planeringsstrategin ska kommunfullmäktige ta ställning till dels ändrade planeringsförutsättningar av betydelse för översiktsplanens aktualitet, dels kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen, samt bedöma i vilken utsträckning planen är aktuell i förhållande till kraven i PBL 3 kap 3 §, 4 § andra stycket 1 och 2, dels 5 §. En planeringsstrategi kan ändras fram till nästa ordinarie val.

Vid den senaste aktualiseringsprövningen (den 24 oktober 2022) i Västerviks kommun konstaterade kommunfullmäktige att översiktsplanen för kommunen är aktuell, med undantag för tematiska tilläggen *Vindbruksplan* och *Bebyggelse på landsbygd*. Kommunfullmäktige beslutade om att påbörja arbetet med en planeringsstrategi för antagande innan den 11 september 2024, att en ny kommunövergripande översiktsplan ska tas fram för antagande under våren 2026, samt att kommunen ska prioritera tidigt samråd med elnätsägarna.

Planeringsstrategin har tagits fram utifrån förutsättningen att det redan finns ett beslut om att upprätta en ny översiktsplan.

Västerviks Översiktsplan 2025

Den idag gällande översiktsplanen *ÖP 2025* antogs av kommunfullmäktige den 28 januari 2013 § 6. Därefter har ett antal fördjupningar och tematiska tillägg antagits, vilket innebär att översiktsplanen består av nio delar:

- ÖP (huvuddokument), 2014
- Strategi för klimatanpassning (TÖP), 2014
- VA-policy/VA-översikt (TÖP), 2014
- Trafikstrategi (TÖP), 2014
- Bebyggelse på landsbygd (TÖP), 2014
- Vindbruksplan (TÖP), 2014
- Hornslandet (FÖP), 2009
- Södra Norrlandet (FÖP), 2010
- Överum (FÖP) 2016

Kommunfullmäktige fattade 2022-06-21 § 126 beslut om revidering av kommunens vindbruksplan. Kommunfullmäktige fattade inriktningsbeslut om att pausa nyetablering av vindkraftverk, vilket innebär att kommunen inte ska tillstyrka några nya verk innan en uppdaterad vindbruksplan vunnit laga kraft. I aktualiseringsprövningen, den 24 oktober 2022, konstaterade kommunfullmäktige att översiktsplanen för kommunen är aktuell, med undantag för tematiska tilläggen *Vindbruksplan* och *Bebyggelse på landsbygd*.

Syfte

Syftet med planeringsstrategin är att kommunen ska kunna bedöma och utvärdera relevansen och aktualiteten av översiktsplanen och dess tematiska tillägg, med hänsyn till förändrade planeringsförutsättningar och kommunens fortsatta arbete med översiktsplaneringen. Planeringsstrategin hjälper kommunen att fatta beslut och vidta åtgärder för att säkerställa att översiktsplanen fortsätter att vara relevant och aktuell i en föränderlig planering. Planeringsstrategin hjälper även kommunen att ta ställning till det fortsatta arbetet med översiktsplanering.

Tidplan

Planeringsstrategin har arbetats fram under 2023 och planeras vara klar för antagande i slutet av 2023/i början av 2024. Enligt beslut KS § 271 ska det finnas en planeringsstrategi för antagande innan den 11 september 2024 och en ny kommunövergripande översiktsplan för antagande under våren 2026.

Den 4 april hölls arbetsmöte med Länsstyrelsen Kalmar län där planeringsstrategin och kommande översiktsplanearbete diskuterades. Den 11 maj tog kommunen del av Länsstyrelsens underlag för planeringsstrategi. Mötet och Länsstyrelsens underlag för planeringsstrategi har utgjort underlag för planeringsstrategin.

Samlad bedömning om översiktsplanens aktualitet

Den idag gällande översiktsplanen *ÖP 2025* antogs av kommunfullmäktige den 28 januari 2013 § 6. Vid senaste aktualiseringsprövningen, den 24 oktober 2022, konstaterade kommunfullmäktige att översiktsplanen för kommunen är aktuell, med undantag för tematiska tilläggen *Vindbruksplan* och *Bebyggelse på landsbygd*.

Kommunfullmäktige beslutade om att påbörja arbetet med en planeringsstrategi för antagande innan den 11 september 2024 och en ny kommunövergripande översiktsplan för antagande under våren 2026, samt att kommunen ska prioritera tidigt samråd med elnätsägarna.

Trots att översiktsplanen i delar är daterad så är de strategiska ställningstagandena och de övergripande målen fortfarande aktuella där de är av väsentlig betydelse. Översiktsplanen uppfyller fortfarande sitt vägledande syfte i stor utsträckning. Mot bakgrund av detta bedöms översiktsplanen vara aktuell i övergripande strategiska frågor men behöver revideras för att vara långsiktigt stödjande i beslut om kommunens framtida utveckling.

Sedan antagandet av *ÖP 2025* har det tillkommit nya planeringsunderlag och skett förändringar i lagstiftningen inom flera områden som har betydelse för översiktsplaneringen. Utöver detta har nya lagkrav i PBL inneburit att krav ställs på redovisning av kommundäckande markanvändningskartor i översiktsplanen där kommunen tar ställning till vart en specifik markanvändning ska ske. De förändrade planeringsförutsättningarna blir märkbara genom ändrade förutsättningar och att flera av de strategiska dokumenten inom Västerviks kommun i vissa fall ersatts med nya eller uppdaterats.

Analys av gällande översiktsplan

Vi lever i en föränderlig värld där lagstiftning, planeringsförutsättningar, kunskapsunderlag och politiska inriktningar ändras utifrån både lokalt och globalt perspektiv. Detta ställer höga krav på att kommunens strategiska dokument är flexibla och kan anpassas till rådande förhållanden långsiktigt.

Översiktsplanen är ett omfattande strategiskt dokument och innefattar en mängd olika strategiska frågor, alltifrån klimatanpassning, god boendemiljö, utpekande av nya exploateringsområden till bevarande av våtmarker och biologisk mångfald, samt mellankommunala frågor. Uppdatering av ett sådant dokument kräver stora resurser i form av tid, pengar och engagemang från i stort sett hela kommunkoncernen, men även kommuninvånare.

Västerviks kommun har valt att arbeta med översiktsplaneringen genom fördjupningar och tematiska tillägg vilket möjliggjort att översiktsplanen kunnat hållas aktuell. Det innebär dock att översiktsplanen består av flera olika dokument som tagits fram vid olika tidpunkter och präglats av olika krav, lagar och politiska inriktningar. Detta påverkar överskådligheten och tydligheten vilket gör det svårt att överblicka ifall utvecklingen går i hållbar riktning samt åt det håll politiken önskar.

När ÖP 2025 togs fram hade kommunen två antagna fördjupningar av översiktsplanen (FÖP), Hornslandet och Södra Norrlandet, som fortsatte att gälla. Idag är de utvecklingsområdena som pekades ut i anslutning till befintlig bebyggelse i FÖP-arna till största del planlagda och utbyggda. Planläggning pågår fortfarande och det finns möjlighet att bebygga områden som pekats ut för utbyggnad på längre sikt. Delar av Södra Norrlandet har även behandlats i planprogram.

I markanvändningskartan för ÖP 2025 har områden pekats ut där nya fördjupade översiktsplaner ska tas fram. Områdena som pekats ut är Gamleby, Loftahammar, Överum och Blankaholm. För Blankaholm har arbetet med att ta fram en FÖP inte påbörjats. Istället valde kommunen att göra en detaljplan för de centrala delarna av orten. I Överum finns idag en antagen FÖP och för Loftahammar och Gamleby finns ett påbörjat FÖP-arbete.

I översiktsplanen noterades förekomsten av outnyttjade detaljplaner i Västerviks tätort som hade kapacitet för 400 nya bostäder. Dessutom fanns cirka 100 lediga tomter tillgängliga utanför de centrala områdena. Idag är de flesta av de här tomterna bebyggda.

Enligt översiktsplanens mål för befolkningsutvecklingen i ÖP 2025 ska en ökning med minst 100 personer per år ske i kommunen. Detta stämmer inte längre och analyser över utfallet och nya prognoser behövs. Generellt syns ett mönster om en obalanserad befolkningsutveckling genom avfolkning i småorter och ökad befolkning i centralorten Västervik. Boverket genomför varje år en enkät där kommunerna får bedöma om det råder balans, över- eller underskott på bostadsmarknaden. I Västervik upplever kommunen att det råder balans på bostadsmarknaden mellan utbud och efterfrågan. Kommunen rapporterar dock

ett litet underskott centralt men balans på bostadsmarknaden i andra delar av kommunen. I den regionala bostadsmarknadsanalysen som Länsstyrelsen Kalmar län tog fram i juni 2023 redovisas bostadsbrist i centralorten men ett överskott av bostäder i kommunens övriga delar. Västervik har historiskt hög efterfrågan på bostäder i centralorten och många exploatörer vill bygga bostäder där. Samtidigt visar statistiken på en minskad befolkning i kommunen och det krävs ett aktivt arbete för att få befintliga invånare att stanna kvar samt locka nya invånare till kommunen. En minskande befolkning innebär dock inte per automatik ett minskat behov av bostäder.

I den nuvarande översiktsplanen finns ingen tydlig geografisk avgränsning för var bostäderna ska byggas. Detta innebär att det inte går att säga att översiktsplanen är utbyggd. I fördjupningarna av översiktsplanerna finns utbyggnadsområdena preciserade med geografisk avgränsning. De olika kommundelarna har skilda förutsättningar och står inför olika utmaningar, vilket kräver olika modeller för utveckling. I flera fall har FÖP:ar inte påbörjats i de mindre orterna eftersom det konstaterats att FÖP kan vara en för omfattande process att ta fram för att nå de resultat som önskas. Nya metoder för utveckling behöver ses över för att ge det stöd respektive ort behöver.

Sammantaget kan det konstateras att ÖP 2025 fortfarande fyller funktionen av att vara en övergripande plan som ger strategiska riktlinjer för hur marken och bebyggelsen ska användas på lång sikt. Fördjupningarna av översiktsplanen fyller till viss del i detaljerna och tar hänsyn till specifika geografiska, miljömässiga och samhällsliga faktorer för att säkerställa en hållbar och lämplig utveckling av bostadsområden.

Västerviks fortsatta arbete med översiktsplanering

Som nämnts i föregående avsnitt beslutade kommunfullmäktige den 24 oktober 2022 att översiktsplanen bedömdes aktuell med undantag för tematiska tilläggen *Vindbruksplan* och *Bebyggelse på landsbygd*. Kommunfullmäktige beslutade även att påbörja arbetet med en planeringsstrategi för antagande innan den 11 september 2024 och att en ny kommunövergripande översiktsplan ska tas fram för antagande under våren 2026, samt att kommunen ska prioritera tidigt samråd med elnätsägarna. I kommunens tillväxt- och näringslivsstrategi finns en beslutad åtgärd som innebär att kommunen under perioden med ÖP-arbetet ska ta fram en ny energiplan där till exempel vindbruk ska ingå.

Västerviks kommun har aktivt arbetat med tematiska tillägg, fördjupningar och andra kompletterande underlag sedan föregående översiktsplan antogs. Detta är en strategi för att bedriva en kontinuerlig översiktsplanering. Över tid har det uppstått en viss brist på överskådlighet, tydlighet och effektivitet när det gäller hanteringen av flera separata dokument. Mot bakgrund av detta blir det nödvändigt att samla allt material i en ny översiktsplan för att uppnå en mer sammanhängande och hanterbar strategisk och hållbar översiktlig planering.

Flera av de tillhörande tematiska tilläggen, fördjupningarna och underlagen är i behov av revidering och behöver tydligare relatera till nya planeringsförutsättningar, flyttmönster, statistik och andra lokala och regionala förhållanden. Sedan *ÖP 2025* antogs har det tillkommit nationell lagstiftning och lokala styrdokument som gör att andra prioriteringar kan behöva göras och att vissa ämnesområden behöver utvecklas eller tillkomma i en ny översiktsplan. Vissa lokala planer, strategier och liknande har också ersatts eller slutat gälla sedan 2013. För att få en tydlig och enkel översiktsplan i enlighet med PBL 3 kap. 6§ är det av vikt att arbetet med en ny översiktsplan påbörjas och i möjligaste mån släcka ut befintliga FÖP:ar, TÖP:ar och andra tematiska dokument som tagits fram under åren.

För att strukturera och effektivisera översiktsplaneringsprocessen har det fattats beslut om att **upprätta en budget** enligt beslut i kommunfullmäktige. Dessutom behöver en väldefinierad **projektplan** tas fram samt tillsätta styrgrupp, projektgrupp och referensgrupper i enlighet med KS-ärende och beslut (den 5 juni 2023 KS § 213). Det är nödvändigt att **anpassa översiktsplanen till Boverkets ÖP-modell** för att uppfylla kommande krav (ÖP-modellen är idag inget krav men kommer att bli). Det är därför fördelaktigt att samla befintliga kartdata och statistik i en struktur anpassad till Boverkets föreslagna riktlinjer. Detta initiativ syftar till att underlätta och effektivisera planeringsarbetet för den kommande översiktsplanen.

I Västerviks kommun har tre fördjupningar respektive tematiska tillägg till översiktsplanen påbörjats (Gamleby, Loftahammar och bebyggelse på landsbygd). Utöver detta finns beslut om att ta fram fördjupningar för Västervik och för kust – skärgård. Samtliga fördjupningar och tematiska tillägg bör inarbetas i kommande översiktsplan för att möjliggöra en enkel och tydlig översiktsplan.

Utöver ovanstående pågående och beslutade uppdrag finns lagkrav på underlag som kommunen ska ta fram. Nedanstående underlag är inaktuella eller saknas:

- Riktlinjer bostadsförsörjning, Lag om kommunernas bostadsförsörjningsansvar (2000:1383)
- Energiförsörjningsplan, Lag om kommunal energiplanering (1977:439). Det finns en aktuell Energi-och klimatstrategi som pekar på att en Energiförsörjningsplan ska tas fram samt vilken inriktning den bör ha.

För att effektivisera processen med översiktsplanen och ge vägledning i efterkommande planeringsarbete och förfrågningar bör en grön- och blåstrukturplan samt en klimatriskbedömning tas fram.

Vilka frågor som är relevanta för Västerviks kommun bör listas tidigt i planprocessen och ajourhållas under arbetets gång. Nedan listas exempel på frågor att beakta i kommande översiktsplaneprocess.

- *Totalförsvarets intressen.* Totalförsvarets intressen som inkluderar den militära verksamheten (militärt försvar) och civil verksamhet (civilt försvar) står inför en återuppbyggnad. Detta påverkar kommunen på nya sätt och behöver beaktas i arbetet med den nya översiktsplanen.
- *Befolkning och bostäder.* Befolkningsutvecklingen och läget på bostadsmarknaden har förändrats i kommunen och kommunen står inför nya utmaningar som översiktsplanen behöver beakta. Kommunen saknar även riktlinjer för bostadsförsörjningen (lagkrav) som med fördel tas fram innan översiktsplanen för att utgöra underlag till översiktsplanarbetet.
- *Mark för verksamhetsområden.* En viktig fråga i kommunen är att skapa plats för ny verksamhetsmark eftersom det idag inte finns tillräckligt med sammanhängande tillgänglig verksamhetsmark i anslutning till Västerviks tätort. Det måste finnas stöd i översiktsplanen för de strukturella åtgärderna (VA, infrastruktur) som krävs i samband med planläggning av verksamhetsmark.
- *Södra infarten.* Tydliga ställningstaganden kring en utbyggnad av Södra infarten behövs i ny översiktsplan för att skapa långsiktiga planeringsförutsättningar.
- *Havsbaserad vindkraft.* Nio myndigheter har fått i uppdrag av regeringen att peka ut områden för havsbaserad vindkraft. Till följd av detta ska ta befintliga havsplaner ändras med syftet att skapa förutsättningar för ökad energiutvinning i havet, i form av havsbaserad vindkraft. Havsplanen för Östersjön berör Västerviks kommun. Arbetet behöver beaktas i samband med framtagande av ny översiktsplan.
- *Grön-blåstruktur.* Ställningstaganden kring bibehållande och utveckling av grön- och blåstruktur i förhållande till olika exploateringsintressen.
- *Klimatriskhantering.* Nya förutsättningar i klimatet och utökade lagkrav kräver att effekterna av klimatriskerna sammanvävs med den översiktliga planeringen för att kommunen ska kunna ge sin syn på klimatrelaterade risker, samt hur riskerna kan hanteras och förebyggas.

- *Strandskydd.* Nya ställningstaganden kopplat till strandskyddet behöver formuleras.

Förändrade planeringsförutsättningar

I planeringsstrategin ska kommunen beskriva nya eller förändrade planeringsförutsättningar samt hur dessa kan påverka ställningstagandena vad gäller hur mark- och vattenområden ska användas eller hur den byggda miljön ska utvecklas, användas och bevaras. Beskrivna förändringar utgår från Länsstyrelsens underlag till kommunen.

Lagändringar av betydelse för översiktsplanering - PBL kunskapsbanken - Boverket

Förändringar inom Västerviks kommun

- Vision 2030 (Antagen av KF 2017-06-19)
- Vattenförsörjningsplan (Fastställd av KF 2017-11-27)
- Tillväxt och näringslivsstrategi 2023–2028 (Antagen av KF 2023-02-27)
- Integrationsstrategi 2023–2027 (Antagen av KF 2022-06-20)
- Dagvattenstrategi (Antagen av KF 2020-05-25)
- Energi- och klimatstrategi 2021–2030 (Antagen av KF 2021-10-25)
- Folkhälsostategi 2022–2023 (Antagen av KF 2022-04-25)
- Kulturmiljöprogram (Antagen av KF 2022-11-21)
- Ny politisk majoritet (Valet 2022)
- Vattentjänstplan (Fastställd av KF 2024-01-29)

Förändringar på regional nivå

- Regional Transportplan Kalmar län 2022-2023
- Cykelstrategi för Kalmar län (2015-06-05)
- Klimat- och energistrategi. Klimat- och energistrategi för Kalmar län (2019) för vägledning av klimat- och energiarbetet med målsättningar samt prioriterade områden för resurseffektivisering.
- Nya underlag för grön infrastruktur från Länsstyrelsen Kalmar län

Förändringar på nationell nivå

Riksintressen

- Riksintresse för friluftslivet. Uppdatering av värdebeskrivningar och GIS-underlag.
- Riksintresse för kommunikationer. Uppdatering av värdebeskrivningar och GIS-underlag.
- Riksintresse för totalförsvaret. Uppdatering av värdebeskrivningar och GIS-underlag.
- Riksintresse för kulturmiljövård. Uppdatering av värdebeskrivningar och GIS-underlag.
- Natura 2000-områden. Nya bevarandeplaner.
- Riksintresse värdefulla ämnen och material – nytt riksintresse Olserum

Miljö kvalitetsnormer

- Miljö kvalitetsnormer för vattenkvalitet – yt- och grundvatten har uppdaterats.
- Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram är nytt. Remiss om ett nytt förslag till åtgärdsprogram.

Förorenade områden

- Nya uppgifter tillkommit avseende förorenade områden och det finns nu 660 MIFO-klassade objekt enligt EBH-stödet. Av dessa är sjuttio objekt riskklass 1 och 2 (mycket stor risk och stor risk)

Hushållning med mark- och vattenområden

- Vikten av att bevara jordbruksmark har aktualiserats allt mer sedan ÖP antogs. En rad domar gällande brukningsvärd jordbruksmark har visat att kommunen i ÖP eller MKB behöver redogöra för alternativa lokaliseringar innan jordbruksmark tas i anspråk inom ramen för detaljplaner samt bygglov för att klara en överklagan.

Nationell plan för transportsystemet 2022–2033

- Beslut om nationell plan för transportsystemet 2022–2033. Planen omfattar järnvägar, sjöfart och det nationella vägnätet och revideras normalt var fjärde år.

Vindkraft

- Nationell strategi för en hållbar vindkraftsutbyggnad. Länsstyrelsen har även tagit fram ett planeringsunderlag för vindkraft i länet.

Digital infrastruktur

- Ny bredbandstrategi med målsättning att 98 procent av alla hushåll och företag i hela Sverige bör ha tillgång till 1 Gb/s senast år 2025
- Sedan 2017 är bredbandsanslutning införd som ett tekniskt egenskapskrav för byggnader och byggnadsverk (8 kap. § 4 PBL) och Boverket har tagit fram nya allmänna råd (2017:1) om bredbandsanslutning.

Miljö och klimat

- År 2017 antog riksdagen ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige
- Strategi för levande städer (2017/18:230) från 2018

Folkhälsa

- Riksdagen beslutade i juni 2018 om ett omformulerat övergripande folkhälsomål och en reviderad målstruktur för folkhälsopolitiken. Syftet med förändringen var att skapa en mer långsiktig och förebyggande struktur för en mer jämlik hälsa för hela befolkningen och som underlättar folkhälsoarbetet på samtliga samhällsnivåer.

Förändringar på internationell nivå

- Strategier för hållbar utveckling, Agenda 2030, antogs år 2015 av FN:s generalförsamling

Förändrad lagstiftning

Nedan listats lagändringar av betydelse för översiktsplanering som har tillkommit efter det att ÖP 2013 vunnit laga kraft.

Plan- och bygglagen, PBL, (2010:900)

- I januari 2014 införs en ny punkt i 2 kap. 5 § PBL för att tydliggöra sambandet mellan PBL och lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar. (SFS-nummer 2013:867)
- I juli 2014 infördes krav på redovisning i översiktsplanen om hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. (SFS-nummer 2014:224)
- I januari 2015 infördes bestämmelser i 5 kap. 7 § PBL om att detaljplaneläggning som inte är förenlig med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande ska handläggas med ett utökat planförfarande. (SFS-nummer 2014:900)
- I januari 2018 infördes ett nytt 6 kap. - Miljöbedömningar - i miljöbalken vilket förändrade kraven på innehållet i översiktsplanen och arbetet med att ta fram planen. (SFS-nummer 2017:965)
- I augusti 2018 infördes nya krav på översiktsplanens innehåll vad gäller kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.
- I april 2020 infördes flera ändringar i 3 kap. - Översiktsplan - PBL med syftet att översiktsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, vara framåtsyftande och att översiktsplanen ska hållas aktuell. Det införs nya bestämmelser om när hela eller delar av översiktsplanen ska anses vara aktuell och upphör att gälla. Kommunen ska i princip anta en planeringsstrategi i början av varje mandatperiod. Vidare fick regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter för att ta fram en digital standard för utformning av översiktsplaner, regionplaner och områdesbestämmelser.

Miljöbalken (1998:808)

I januari 2018 infördes ett nytt 6 kapitel - Miljöbedömningar - i miljöbalken vilket exempelvis innebär nya och ändrade ord och uttryck för att tydliggöra processer om miljöbedömning. (SFS-nummer 2017:955)

Lag (2000:1383) om kommunens bostadsförsörjningsansvar

I januari 2014 trädde omfattande ändringar av lagen i kraft. Bland annat anges att de riktlinjer som kommunerna ska ta fram för bostadsförsörjningen ska vara vägledande vid tillämpningen av kravet i 3 kap. PBL om att kommunen i översiktsplanen ska redovisa hur kommunen avser att tillgodose det långsiktiga behovet av bostäder. (SFS-nummer 2013:866)

I oktober 2022 trädde ändringar av lagen i kraft. Dessa innebär bland annat att kommunen ska analysera vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden.

Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter

I januari 2020 blev barnkonvention svensk lag. Detta förstärker barnrätten vid tillämpningen av andra lagar, exempelvis PBL. Barns intressen ingår i princip i alla de intressen som anges i 2 kap. PBL och även i en del andra bestämmelser i PBL uttrycks barns intressen.

Förordning om trafikbuller (SFS 2015:216)

År 2015 antogs en ny förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader. Vid ändringen av förordningen som, som trädde i kraft 1 juli 2017, höjdes riktvärdena för buller vid en bostadsbyggnads fasad från spår- och vägtrafik. För bostäder upp till 35 kvadratmeter lades nivån på 65 decibel (A) i stället för det tidigare 60 decibel (A). För bostäder större än 35 kvadratmeter höjdes riktvärdet till 60 decibel (A) mot det tidigare 55 decibel (A). Detta kan få betydelse vid planläggning och för bygglovgivning (utanför detaljplan) i bullerstörda lägen.